

Proizvodnja in produktivnost v septembru

Rezultati poslovanja v mesecu septembru kažejo, da so bili v tem mesecu dosežni boljši proizvodni rezultati kot v avgustu. V septembru smo vrednostno dosegli za 18,7% večjo proizvodnjo kot v avgustu, kar se pozitivno odraža tudi na rezultatih doseganja letnega plana. Od 18,7 odstotnega povečanja vrednosti proizvodnje v septembru napram mesecu avgustu, odpade 6,4% povečane vrednosti proizvodnje na proizvodnjo nove žveplene kisline, 12,3% pa na povečano proizvodnjo ostalih proizvodov.

Letni proizvodni plan smo v devetih mesecih letošnjega leta dosegli z 79,4%, kar kaže, da smo ga presegle za 4,7%. Iz primerjave dosežene vrednosti proizvodnje v letošnjih devetih mesecih z doseženo vrednostjo proizvodnje v istem razdobju lanskega leta vidimo, da smo v letošnjem razdobju dosegli za 19,4% večjo proizvodnjo kot v istem razdobju preteklega leta.

Navedeni pozitivni rezultati so odraz dejstva, da je večina obratov dosegla oziroma presegla tako plansko zadolžitev za mesec september, kot tudi plansko zadolžitev za razdobje januar—september.

Medtem ko smo v prejšnjih mesecih zabeležili zmanjšanje proizvodnje in prodaje žlebov in cevi ter čašic za galvanske elemente pa se je v septembru prodaja naštetih proizvodov zopet izboljšala vzporedno s prodajo pa se je povečala tudi proizvodnja. Tudi v obratu topilnice so bili v tem mesecu doseženi boljši proizvodni rezultati kot v avgustu, s polno kapaciteto pa je v septembru obratovala tudi pirtna linija v novem obratu žveplene kisline.

Vzporedno s proizvodnjo nove žveplene kisline je omogočena tudi večja proizvodnja superfosfata, ker predstavlja žveplena kislina iz novega obrata pomembno in količinsko zadostno surovino za proizvodnjo superfosfata, obenem pa so bile izvedene tudi spremembe v delovnem procesu.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Leto XIII. št. 10
15. oktober 1966

CINKARNAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

ČEZ NEKAJ DNI BO LETNA KONFERENCA ZM

Kakor vsako leto bo tudi letos letna konferenca aktivna Zveze mladine v Cinkarni, in sicer konec oktobra. Kaj lahko pričakuje mladina Cinkarne od letne konference?

Dejstvo, da je sedanjí TK ubral nekoliko drugačno pot za pripravo letne konference, bi nam moglo biti obljuba, ne pa garancija, da pričakujemo nekaj več, kot od preteklih konferenc. V čem so pravzaprav te spremembe? Na prvi pogled bi rekli, da so to samo formalne spremembe, vendar lahko rečemo, če bodo le-te uresničene tako, kakor si jih je TK zamislil, se bodo močno odrazile na sami letni konferenci, kakor tudi na prihodnje delo in aktivnost mladinske organizacije.

Za razliko od dosedanje prakse, je TK sklenil to letno konferenco izvesti po delegatskem sistemu. To se pravi, da bodo na konferenco prišli tisti mladinci in mladinke, ki po svoji aktivnosti, kot družbeno politični delavci ter delavci na svojem delovnem mestu prednjačijo in s tem uživajo določen ugled pri ostalih. Te pa bodo določili oziroma izbrali sami mladinci iz svojih vrst. Druga novost je ta, da se priprave na konferenco začnajo iz najširših vrst mladine na ta način, da se najprej izvajajo letne konference oziroma delovni sestanki po obratnih aktivnih, ki so že v teku; ponekod so že izvedeni. Na teh obratnih sestankih pa mora biti zagarantirana najširša demokratičnost tako, da lahko najširši krog mladih izrazi svoje kritično mnenje in oceno o vseh problemih, ki se pojavljajo v ekonomski enoti in tarejo ne samo mlade, temveč tudi ostale člane enote.

Naloga delegatov bo seveda, da bodo zastopali mnenja in stališče najširšega kroga tistih, ki jih pošiljajo na konferenco. Tako ne bo prišlo do tega, da bodo tisti, ki govorijo v imenu mladih morali analizirati in iznašati probleme tako, kot si jih sami zamišljajo, ti pa se večsah precej razlikujejo od dejanskih problemov mladih ljudi.

Kakšne bodo razprave na letni konferenci? Verjetno bi se zmotili, če bi skušali dati kakršno koli oceno vnaprej. Vendar

po domnevah tovarniškega komiteja in po razpravah na obratnih konferencah, sodimo, da bo med drugim glavna tema razprave proizvodnja in njena problematika, odnosi v podjetju, pravilnik o medsebojnih razmerjih in tarifni pravilnik, o katerem je v zadnjem času bilo toliko govora, nato samoupravljanje v podjetju, prav zanimiva pa bi morala biti raz-

prava o aktivnostih mladih v mladinski organizaciji in drugih družbeno političnih organizacijah ter mnenje o nadaljnjem delu mladinske organizacije.

Dajati kakršnokoli oceno o rezultatih in uspehu konference bi sedaj bilo prezgodaj. Rečemo pa lahko, da je uspeh konference odvisen največ od tega, s kakšno resnostjo in moralno odgovornostjo do tistih, ki jih zastopajo bodo prišli na konferenco izvoljeni delegati.

Boljšo oceno bomo lahko dali, ko bo konferenca za nami.

Na letošnjem jesenskem zagrebškem velesejmu smo razstavljali naše nove izdelke: kemolit plošče, mikrocinke, štirioglate žlebove in cevi, antikorozijska zaščitna sredstva in druge.

CINK V GRADBENIŠTVU

(Nadaljevanje)

V prejšnji številki našega glasila smo pisali o obnašanju cinka, izpostavljenega vplivom atmosfere, seznanili smo se tudi z dobrimi in slabimi lastnostmi cinka, nadalje s tem, kakšno življenjsko dobo ima in kako lahko življenjsko dobo podaljšamo. V nadaljevanju sestavka se bomo seznanili z nadaljnjimi možnostmi uporabe cinka v gradbeništvu in kako se cink obnaša v stiku z različnimi gradbenimi materiali.

Cink v stiku z vodo

Pocinkani materiali so že tradicionalni materiali za gradnjo vodovodnih in drugih instalacij, ki imajo opravka z vodo. Korozijska odpornost cinkove površine je odvisna od tvorjenja zaščitne plasti, pa naj bo cink izpostavljen učinkom zraka ali vode. Cink pod vplivom vode dobi zaščitno plast tako, da se iz vode izločijo rudične in tvori vodni kamen. Večina pitnih voda je dovolj trda, da lahko izločijo zadostno količino rudičnih, ki ščitijo cinkovo površino. Zelo mehke vode nimajo dovolj raztopljenih rudičnih, zato si v tem primeru pomagamo z dodatkom kalcijevega metafosfata, ki pomaga tvoriti zaščitno plast, ne da bi kvaril kvaliteto in okus vode. Vode, ki vsebujejo večje količine prostega CO₂ so zelo agresivne in cinku škodljive.

Kadar na vodovodni instalaciji, ki se ponavadi sestoji iz pocinkanih cevi, opazimo defekt, tedaj je temu verjetno vzrok elektrokemična reakcija. Zlasti rado pride do teh pojavov, če imamo v instalaciji baker skupaj s pocinkanim materialom in če je voda takšne narave, da raztaplja baker. Zelo fini delci bakra se usedejo na cinkovo površino in tvorijo galvanški člen, kar povzroča hitro trošenje cinka oziroma povzroča luknje v vodovodni cevi. Če je cinkova površina zaščitena z gosto in primerno debelo plastjo vodnega kamna, tedaj težje pride do teh elektrokemijskih reakcij.

Če imamo opraviti z agresivnimi vodami lahko cinkove površine dobro zaščitimo z dvojnimi bitumenskim premazom. Posebno uspešna je ta zaščita, če smo instalacijo popravljali in imamo v sistemu stare cevi z debelim slojem kamna in čisto nove cevi brez vsakršnega zaščitnega sloja. V tem primeru bo bitumenski premaz igral vlogo zaščitnika cinka in instalaci-

ja je zopet popolnoma zaščitena.

V toplovodnih sistemih pa je obnašanje cinka v stiku z vodo bolj komplicirano. Če imamo v posodah višjo temperaturo od 60° C se rado zgodi, da kamen ne opravlja dobre zaščite. Zato je zlasti važno, da v prvem letu uporabe toplovodne naprave ne pride do pregretja naprave, ker se bo samo na ta način napravila normalna zaščitna plast kamna. V prvem letu, ki je za tvorbo zaščitne plasti odločilno, si lahko pomagamo z uporabo magnezijevih anod ali s tankim cementnim premazom.

Cink v stiku z odplakami

Odpadne vode iz kuhinje in kopalnice niso agresivne, nasprotno, uporaba mila celo pospešuje tvorjenje zaščitnega filma, ki se sestoji iz milnice in umazanije. Ta zaščitna plast je prav tako učinkovita kot plast kamna ali kot plast kalcijevega karbonata na cinku nekje na strehi. Pojav detergentov pa pomeni močno poslabšanje po-

gojev uporabe cinka, saj detergenti pogosto vsebujejo kemikalije, ki naglo topijo zaščitno plast milnice in so agresivne. Čistilna sredstva za gospodinjstvo, zlasti če vsebujejo bisulfat ali klor, lahko povzročijo nagel propad pocinkane ali cinkove instalacije. Pri nas ponavadi uporabljamo v te namene svinčeve cevi, ki so popolnoma neobčutljive za te pojave. V inozemstvu pa je zelo razširjena uporaba pocinkanih cevi, zato je važno, da so tako detergenti kot zaščitna sredstva brez omenjenih škodljivih primesi.

Cink v stiku z ostalimi kovinami

Kadar je cink v stiku z ostalimi kovinami, pride do pojave pospešenega razpadanja cinka na račun bimetalne korozije. V praksi lahko ta pojav zamenjamo, razen para cink-baker, kjer moramo računati s tem efektom. Zato je treba biti vedno pozoren, da teh dveh kovin ne spojimo, pa tudi na to ne smemo pozabiti, da voda raztaplja bakrove soli. Vsak grad-

benik mora dobro vedeti, da cinkove kritine na strehi ne sme pritrditi z bakrenimi žlebovi in da zgradba z bakreno streho ne sme imeti cinkovih ali pocinkanih odtočnih žlebov in cevi. Ker morajo biti kovinske strehe dobro opremljene, da so varne pred strelo, je treba biti zelo skrben pri polaganju ozemljenih vodov, da ne pride do katastrofe.

Samo od sebe se vsiljuje vprašanje kako se cink obnaša v družbi najožjega sorodnika — medenine. Medenine, ki vsebujejo manj od 60% bakra, so praktično korozijsko neaktivne, in jih lahko uporabljamo skupaj s cinkom. Nasprotno pa so medenine z več bakra korozijsko aktivne in so po svojih učinkih podobne bakru.

Cink in drugi gradbeni materiali

Les je vsesplošno uporabljan gradbeni material, gradbenik pa mora biti proti pričakovanju previden, če bo cinkovo ali pocinkano streho polagal na leseno ostrešje. Zelo agresivna je namreč vlaga hrastovega in borovega lesa, zato morata biti posebno ti dve vrsti lesa zamčeno suhi, če ju hočemo uporabiti za podlago cinku. Najbolj zanesljivo jamstvo pa je prepiranje lesa s cinkovim kloridom, s kromati ali arzenati, s katranom in kreozotom.

Cinkove in pocinkane izdelke pogosto polagajo v beton ali malto. Med polaganjem začne cinkova površina siveti, ta proces pa je prekinjen, ko je polaganje končano. Žal se proces tvorbe zaščitnega sloja ne ponovi, tudi če je cink izpostavljen vlagi.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Prodajo hiš je treba preprečiti

Upravni odbor je na svoji seji v septembru razpravljal tudi o preprodaji stanovanjskih hiš, ki so jih člani našega kolektiva zgradili s pomočjo posojila našega podjetja. Ugotovljeno je, da hočejo nekateri, ki so si zgradili svoje hiše, le-te prodati in si s preprodajo ustvariti dobiček.

Da bi bilo takšno prekupčevanje hiš vsaj delno preprečeno, je centralni delavski svet na predlog UO potrdil naslednja določila, ki morajo biti ob sklepanju pogodbe vpisana v pogodbo, sklenjeno med graditeljem in našim podjetjem.

● Stanovanjsko hišo, ki je bila zgrajena s pomočjo, oziroma posojilom našega podjetja, lastnik ne sme prodati v pogodbenem roku odplačila posojila; pogodbeni rok odplačila posojila pa je 25 let.

● V primeru višje sile, to je v primeru smrti lastnika hiše ali podobno, je hišo mogoče prodati, toda samo našemu podjetju. Prodajna cena hiše je enaka višini zadolžitve pri podjetju, ki se ji prišteje valorizacijska vrednost materiala oziroma hiše, nastale v času od zgraditve pa

do prodaje hiše. K vrednosti hiše je lahko tudi prišteta vrednost morebitnega vložnega lastnega dela pri graditvi hiše.

D. M.

Dvajset članov našega kolektiva je letos pričelo graditi stanovanjske hiše na Hudinji. Prvi med njimi so ostrešje že pokrili. Na sliki: ko je ostrešje »zvezano«, se prileže tudi požirek domačega.

(Nadaljevanje z 2. strani)

V teh pogojih zelo rado pride do nastajanja »bele rje« posebno še, če je cink z vseh strani obložen z betonom in stalno moker. Skrbna izvedba polaganja pa lahko odstrani vsako možnost, ki bi privedla do pospešenega razpadanja cinka.

Dandanes poleg klasičnih gradbenih materialov, to je kamna, opeke in betona masovno uporabljajo opeke, ki so izdelane iz premogovih pepelov, žlindre in raznih gipsov. Ti materiali vsebujejo sulfate in kloride, ki so v vodi topni in so lahko vir korozije cinka. Kadar cink vgradimo v tako okolje, je pametno, da ga zaščitimo z bitumenskih premazom.

Asfalt in bitumen sta normalno popolnoma interna do cinka, čeprav lahko tudi bitumen vsebuje agresivne komponente. Odpadne vode s streh,

CINK V GRADBENIŠTVU

pokrite z bitumenom normalno ne napadajo cinkovih ali pocinkanih žlebov.

Cink pod zemljo

Pocinkane cevi uporabljajo za vodovodne in plinske instalacije, razne pocinkane konstrukcije pa tudi v morju in pod zemljo. Razni preizkusi pa so pokazali, da se cink pod zemljo kar dobro »drži« in to dosti boljše kot železo, razen v primeru, če je zemlja precej kislja (pH 2,6) ali precej alkalna (pH 9,4). Zemlja z visoko vsebnostjo lahko topnih sulfatov in kloridov je lahko precej agresivna in lahko povzroči predčasen razpad cinka. Alkalne zemlje z visoko vsebnostjo topnih soli korodirajo železo desetkrat hitreje kakor cink, le alkalne zemlje, ki vsebujejo veliko sulfatov korodirajo bolj cink kot železo.

Vidimo torej, da je cink pravzaprav zelo uporaben gradbeni material, da pa zahteva od gradbenika in arhitekta, da dobro poznata vse njegove prednosti, še bolj pa njegove slabosti.

Zelo razvite države porabijo velike količine cinka v gradbeništvu, pri nas v Jugoslaviji pa ga frontalno odklanjamo, ker ga ne poznamo. Pri tem je treba povedati, da je za popularizacijo cinka bilo storjenega zelo malo ali nič. To ni napaka samo Cinkarne in Jugoslavije, tudi proizvajalci cinka v drugih deželah so plašni, kadar gre za propagando za povečanje porabe cinka, kot da sami ne bi bili prepričani o odličnih lastnostih cinka kot gradbenega materiala.

Nadaljni korak pri izvajanju gospodarske reforme

CDS sprejel sklepe o izboljšanju poslovanja

Upravni odbor in centralni delavski svet sta nas svojih sejah v septembru, obravnavala poslovne, oziroma finančne rezultate, ki so bili doseženi v juliju in avgustu 1966. Posebno pozornost pa so člani upravnega odbora, kakor tudi centralnega delavskega sveta posvetili perspektivnemu usničevanju poslovnih oziroma finančnih rezultatov v letošnjem letu.

Člani centralnega delavskega sveta in upravnega odbora so ugotovili, da izpolnitev proizvodnega plana za leto 1966 ni problematična, bolj problematična je prodaja nekaterih na-

ših gotovih izdelkov, na primer: organskih barvil, cinkovih žlebov ter cevi in podobno. V prvem polletju tega leta smo mesečno prodali povprečno za preko 200 milijonov starih di-

narjev organskih barvil, v mesecu septembru pa smo za organske barve dobili komaj nekaj nad 100 milijonov starih dinarjev.

Omenjena problematika prodaje nekaterih naših artiklov je bila povod, da je centralni delavski svet sprejel naslednje sklepe, ki bodo, če jih bomo dosledno izvajali, izboljšali položaj našega podjetja:

● Uvesti je potrebno najstrožjo disciplino in varčevanje na vseh področjih dela v našem podjetju.

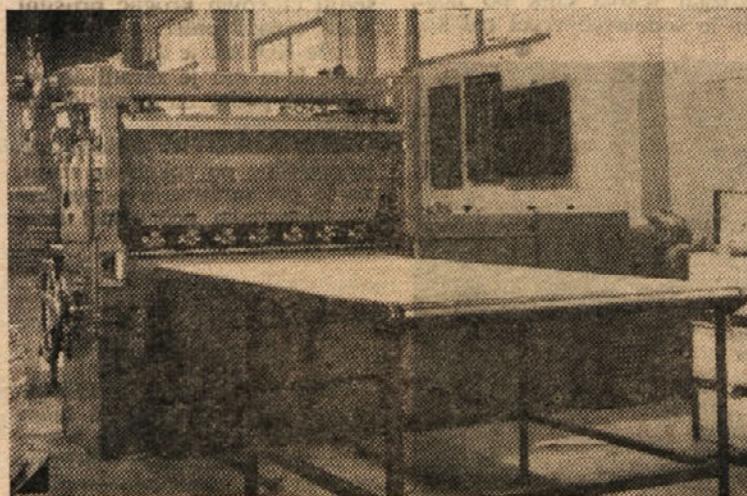
● Povečati je treba proizvodnjo vseh akumulativnih proizvodov.

● Uprava podjetja je zadolžena, da preanalizira vse naše proizvode, katerih rentabilnost je problematična, v roku dveh mesecev pa mora poročati upravnemu odboru, kateri proizvodi so rentabilni in kateri niso.

● Vse razvojne in ostale službe, oziroma obratovodstva morajo hitro in še bolj učinkovito delati na raziskovanju naših proizvodov ter ugotoviti, pri katerih naših proizvodih bi rentabilnost lahko povečali.

● Investicijski objekti, ki jih še gradimo, morajo biti čimprej dokončani, da bodo čimprej pričeli proizvajati in ustvarjati dohodek.

D. M.

Ravnalni stroj za pločevino

Delavec se po izključitvi eno leto ne more pri nas ponovno zaposliti

Centralni delavski svet je na svojih sejah že večkrat obravnaval prošnje nekdanjih naših delavcev, ki se zaradi nediscipliniranosti morali zapustiti naše podjetje. Običajno je CDS takšne prošnje zavrnil, ker je menil, da so bili odpusti upravičeni, do odpusta je najpogosteje prišlo šele po poprejšnjem večkratnem opozorilu nediscipliniranega delavca.

Na seji v septembru pa je CDS opustil svoj prejšnji, sicer nepisan sklep, da se zaradi nediscipline odpuščenega člana ne sprejme več na delo v naše podjetje in v zvezi s tem sprejel naslednji sklep:

(Nadaljevanje na 4. strani)

Proizvodnja in produktivnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

Obrat stare žveplene kisline je v mesecu septembru prav tako posloval v okviru planskih zadolžitvev. Obrat inorganske kemije so v glavnem dosegli planske zadolžitve, medtem pa v obratu organskih barvil prodaja zaostaja za prodajo teh proizvodov v I. polletju tega leta za okoli 90 milijonov din; to je posledica novega gospodarskega razvoja naše države.

Te proizvodne rezultate smo dosegli z bistveno nespremenjenim številom zaposlenih. Ugotavljamo torej tudi porast produktivnosti dela v razdobju januar—september 1966/1965. Ker je vrednostjo dosežena proizvodnja v letošnjih devetih mesecih porasla napram istemu razdobju lanskega leta za 19,4%, število zaposlenih pa le za 1,6% je porasla produktivnost dela za 17,8 odstotka.

Pri izvozu naših proizvodov pa še vedno ugotav-

ljamo, da izvozni plan ni dosežen. Vzrok za to je pomanjkanje domačih koncentratov, ki smo jih morali uvoziti, sedaj pa vračamo cink iz naslova predelav uvoženih cinkovih koncentratov.

V septembru smo izvozili za 483.054 \$ naših proizvodov, v devetih mesecih letošnjega leta pa za štiri milijone 261.586 \$. Letni izvozni plan smo torej dosegli le z 69,5%; predvidevamo, da bomo primanjkljaj v naslednjih mesecih zmanjšali z izvozom žveplene kisline.

Od skupne vrednosti izvoza 4.261.586 \$ smo 88% izvoza planirali na konvertibilna področja, 8% na vzhodnoevropska in 4 odstotke na klirinška področja.

NESREČE PRI DELU - NESREČE PRI DELU - NESREČE PRI DELU - NESREČE PRI

V mesecu avgustu je bilo 30 poškodb pri delu s 446 izgubljenimi dnevi in 8 poškodb na poti s 135 izgubljenimi dnevi. Skupaj 38 poškodb s 581 izgubljenimi dnevi.

Pri delu so se poškodovali

V PRAŽARNI IN AGLOMERACIJI

3 poškodbe

Omer DELIĆ — Pri odstranjevanju aglomerata ga je zabolelo pod levo lopatico. Poškodbo je javil drugi dan — nima prič.

Ivan CRNETIĆ — Pri odstranjevanju žarečega aglomerata iz aglomeracijskega traku ga je kos aglomerata opeknel po nogi.

Stjepan TOMAC — pri popravilu transporterja v obratu PIK

Stefan ŠTRUCL je pri prediranjju vertikalnih kanalov dobil lažje opekline po dlani na desni roki.

Abdulah ISUFI je na prepevedan način (z noge) potiskal voziček s tekočim cinkom. Ker mu je noga z roba vozička zdrsnila v voziček, se je po sreči samo lažje opeknel po nogi nad stopalom.

Alojzu LUDVIGU je pri čiščenju gorilcev temperskih peči spodrsnilo; pri tem si je poškodoval desno nogo v stopalu.

Martina PRELOŽNIKA je obrizgal tekoči cink po nogi, ker je sodelavec vrgel trd kos

V KERAMIKI

1 poškodba

Stanku ZLOŽNIKU je spodrsnilo pri obračanju industrijskega vozička na vrtilni plošči. Pri padcu si je poškodoval kolenec desne roke.

V VALJARNI IN V PREDELOVALNIH OBRATIH

3 poškodbe

Stanka ŠOSTERJA je pri brušenju cinkovih kroglic brusilni kolot oplazil palec.

Jože KOLAR je dvigal cinkov blok; le-ta mu je zaradi nepredvidnosti padel na prste desne roke.

Adolf KUKOVIČ je dobil lažje opekline po rokah in vratu, ko je pri saržiranju odpadkov v rafinacijsko peč pričel brizgati tekoči cink.

V KEMIJI I

2 poškodbi

Edvard PENIČ se je pri zapiranjju ventila naslonil na železno ograjo. Ker je ograja v zvaru popustila, ni mogel ujeti ravnotežja ter je z noge stopil v nučo, v kateri je bila vroča voda. K zdravniku je šel po štirih dneh, ko ga je začela noga boleti.

Viktorju ZAVRŠNIKU je pri transportiranju dela transporterja za superfosfat spodrsnilo na stopnicah. Padel je na transporter; pri padcu se je udaril v prsni koš.

PLINSKI GENERATORJI

2 poškodbi

Stanko ZDOLSEK je pri transportu ogorkov površno podložil voziček. Voziček se je odpel in mu stisnil nogo nad gležnjem.

Vinko ZDOLSEK se je pri kurjenju generatorja opeknel po obrazu.

V STROJNI SLUŽBI

5 poškodb

Emil ŠKORNIK je krivil cevi. Voznik viličarja je zadel v cev, ki je ponesrečenca udarila po glavi. Vzrok poškodb: neustrezen prostor za krivljenje in nepredviden voznik.

Stane GAJSEK je montiral cevi in pri tem zadel ob kotnik, naslonjen na podest. Kotnik ga je udaril po glavi.

Drago KOVACIČ je pri dviganju profilnega železa občutil močne bolečine v prsnem košu.

Ivana ROMIHA je udarilo kladivo pa palcu desne roke; kladivo je odskočilo sodelavcu, ki je z njim tolkel.

Francu ČURINU je stroj za krivljenje pločevine zgrabil rokavice med valje ter mu stisnil roko v zapestju.

V GRADBENEM ODDELKU

1 poškodba

Josip JANC si je pri čiščenju kanala opeknel roko.

V TRANSPORTNEM ODDELKU

1 poškodba

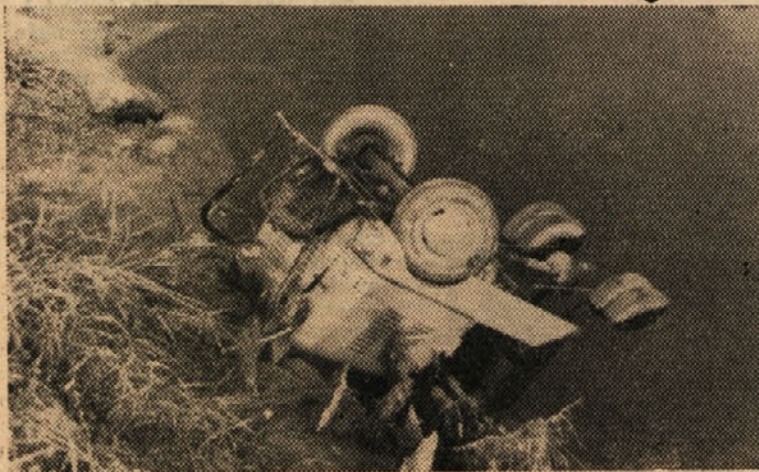
Konradu MAGESU se je pri nakladanju retort izpod peči retorta prelomila ter mu z ostrim robom porezala roko nad laktom.

Rezultati v avgustu v celoti ne odstopajo od naraščajoče tendence nesreč in izgubljenih dni, ki jo opažamo že od drugega trimesečja.

V primerjavi s povprečjem preteklega leta je naraslo število nesreč za 21% in število izgubljenih dni za 18%.

Vprašanje varstva pri delu je v povezavi z zdravjem delovnih ljudi moramo reševati sistematsko. Za to vprašanje mora biti zainteresiran ves naš kolektiv; le takrat bomo dosegli uspeh, ki bo trajen, če bomo mi sami vztrajni pri izvajanju ukrepov za izboljšanje delovnih pogojev in varstva pri delu.

Težave, problematika in tudi pot za izboljšanje varstva pri delu so nam znane, manjka nam edino volja, da se lotimo problema tam, kjer je trenutno mogoče za nas najbolj pereč.

Pretekli mesec se je znašlo naše transportno vozilo »Fagram« v Voglajni. Voznik je peljal od obrata superfosfat proti kemičnemu vratarju. Zaradi prehitre vožnje in nezkušenosti je izgubil oblast nad vozilom. Ko je začelo drseti po bregu navzdol, je voznik skočil v vodo. Voznik ni bil poškodovan, vozilo pa je bilo potrebno popravila.

Sprašujemo se, kdaj bodo vozniki motornih vozil pričeli spoštovati predpise o notranjem prometu in kdaj bodo upoštevali omejitve hitrosti v našem podjetju.

je pritrjeval vijake gonilnega valja, ne da bi poprej izklopil varovalke. Sodelavec, ki mu je pri delu, pomagal, je vklopil trak.

V TOPILNICI

12 poškodb

Sulja MAJKOVICA je ostank tekočega cinka opeknel po levi nogi, ko je podiral predleže.

Francu BRILEJU je šaržirni stroj poškodoval levo nogo v stopalu, ker se ni pravočasno odmaknil.

Vlado FIDLER si je pri vstavljanju retort v peč z drogom poškodoval prst na desni roki.

Salko BAJRIČ je padel pri izvlačenju retort; pri padcu si je poškodoval sklep na roki.

cinka v voziček s tekočim cinkom.

Zahid MRKALJEVIČ se je opeknel, ker je pri iznašanju predležev nagnil predlež preveč nase.

Franc KUKOVIČ se je opeknel po nogi pri čiščenju odvodnega vertikalnega kanala v obratu cinkovo belilo. Žareče cinkovo belilo se mu je vsulo v čevljev.

Antonu VRHOVSKEU je spodrsnilo pri saržiranju trdega cinka v remeltd peč; opeknel se je po laktu desne roke.

Viktorju PEMIČU se je pri čiščenju retorte v obratu cinkovo belilo vsipalo žareče cinkovo belilo po nogi ter mu jo je opeklo. Vzrok poškodb: delna nepredvidnost in kratke hlačnice zaradi krčenja blaga pri pranju.

Zaposlitev po izključitvi

(Nadaljevanje s 3. strani)

Delavci, ki so bili zaradi nediscipliniranosti, oziroma zaradi prekrškov na predlog komisije za urejevanje kršitev delovnih dolžnosti odpuščeni iz podjetja, so lahko ponovno sprejeti na delo v naše podjetje le po preteku enega leta, računajoč od dneva, ko so bili odpuščeni.

Po enem letu je lahko takšen delavec sprejet na delo po redni poti, ki jo določa naš pravilnik o medsebojnih razmerjih. Seveda pogoj za ponoven sprejem je neoporečna delovna disciplina in vestnost na delovnem mestu.

D. M.

Nove komisije pri centralnem delavskem svetu

Centralni delavski svet se pri svojem delu srečuje s številnimi in zelo raznovrstnimi problemi. Pri obravnavanju le-teh pa mu pomagajo člani številnih komisij.

Na peti redni seji, bila je v septembru, je CDS izvolil naslednje komisije:

- komisijo za higiensko tehnično varnost,
- komisijo za gospodarsko finančna vprašanja,
- komisijo za osebne dohodke,
- komisijo za prošnje in pritožbe,
- strokovno komisijo za odpis osnovnih sredstev,
- komisijo za urejevanje kršitev delovnih dolžnosti II. stopnje.

V komisijo za HTV vprašanja je CDS izvolil naslednje člane:

Roberta Jedločnika dipl. inž. — za predsednika ter člane Ivana Svetličiča, socialnega delavca, Slavka Šopra, zdravnika, Pavla Želeta, kemijskega tehnika, Ivana Hotka, izmenovodjo v topilnici.

Delo te komisije je raziskovanje virov, vzrokov in oblik nesreč in obolenj ter predlaganje varstvenih ukrepov za njihovo preprečevanje. Spremljati mora evidenco o vseh nesrečah pri delu in v poklicnih obolenjih.

S pomočjo HTV komisij, ki so jih izvolili DS delovnih enot, skrbijo da se izvajajo higiensko

tehnični varnostni predpisi ter splošno priznana pravila o varstvu življenja in zdravja delavcev itd.

V komisijo za gospodarsko finančna vprašanja so bili izvoljeni Rudi Šibli dipl. inž. za predsednika, Milica Ratej dipl. econ. tajnik ter člani Stojan Predić, dipl. econ., Anton Iršič, Jože Naraks.

Ta komisija se bo bavila predvsem z gospodarsko finančnimi problemi in organizacijo finančnega poslovanja v podjetju. Dajala bo svoje mnenje o izkoriščanju sredstev podjetja, o najemanju, trošenju ter pravilni uporabi investicijskih kreditov, predlagala bo nakup in prodajo osnovnih sredstev, proučevala ter dajala mnenje o periodičnih analizah poslovanja

in o zaključnem računu podjetja.

V komisijo, ki se bo bavila s problemi nagrajevanja oziroma z osebni dohodki naših delavcev je CDS izvolil naslednje člane: Alojza Potočnika, izmenovodjo v novem litoponu za predsednika in člane Marija Botušiča, izmenskega tehnika, Djordja Panzalovića, kemijskega tehnika, Janeza Mirnika, kemijskega tehnika, Franca Slokana, strojnega tehnika, Franca Tovornika, pravnikar ter Alenko Buh, dipl. econ.

Ta komisija bo skrbela, da bodo na podlagi pravilne sistematizacije delovnih mest določeni osebni dohodki. Obravnavala bo vse individualne predloge za določitev osebnih dohodkov, skrbela bo za dosledno izvajanje določb pravilnika o delitvi osebnih dohodkov delavcev. Nadalje bo predlagala razne dopolnitve in spremembe pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in pravilnika o ekonomskem učinku. Spremljala bo nihanje norm in akordov, kakor tudi nihanje ekonomskega učinka. Med drugim bo dajala priporočila, da se ta nihanja vskladijo med ekonomskimi enotami. Dajala pa bo tudi predloge o ustanovitvi, oziroma ukinitvi delovnih mest ter predlagala vrednosti delovnih mest.

V komisijo za prošnje in pritožbe je CDS izvolil naslednje tovariše: Vilija Kosa, izmenovodjo v novem litoponu za predsednika ter člane Ivana Vičića, izmenovodjo v starem PIK-u in Jožeta Gorška iz topilnice.

Ta komisija bo obravnavala vse prošnje in pritožbe, ki bodo naslovljene na centralni delavski svet, dajala pa bo tudi mnenje o teh. Ta komisija ne bo obravnavala tistih prošenj ali pritožb, za katera so izrečno pristojne druge komisije (npr. pritožbe, ki se nanašajo na osebne dohodke bo obravnavala komisija za osebne dohodke).

V strokovno komisijo za odpis osnovnih sredstev so izvoljeni naslednji člani: Peter Posinek, strojnega inž., za predsednika in člani: Ivan Lužar, Peter Nikolič, dipl. stroj. inž., Hinko Jordan, elektrotehnik, Anton Zerjav, dipl. inž.

Že sam naslov komisije pove, da se bo ta komisija ukvarjala z odpisi dotrajanih osnovnih sredstev, (npr. raznih strojev, motorjev itd.).

(Nadaljevanje na 7. strani)

Cinkarna na zagrebškem velesejmu

Na letošnjem mednarodnem zagrebškem velesejmu, odprt je bil od 8. do 18. septembra, je med 6.200 razstavljalci iz 56 držav sodeloval tudi naš delovni kolektiv. Na skrbno in okusno urejenem razstavnem prostoru smo poleg že poznanih proizvodov predstavili tudi nove: protikorozijska zaščitna sredstva (korocink P, ftalatni minij), tiskarski material (kemolit in mikrocinkeve plošče, organole), štirioglate strešne žlebove ter odtočne cevi idr.

V svetu se v grafični industriji vedno bolj uveljavlja ofset tehnika, saj je že v preteklem letu zajela 50% celotne tiskarske tehnike. Zvedeli smo, da nameravajo tudi nekatere tiskarne v Jugoslaviji kupiti tako imenovane roloofset — za barvni tisk knjig in časopisov (tiskarne v Beogradu, Zagrebu in Novem Sadu).

Uporaba teh plošč ima celo vrsto pozitivnih lastnosti. Poleg tega, da je z eno ploščo možno odtisniti nekaj tisoč izvodov (z FC-ploščo na manjših rotacijskih strojih; npr. Ramayor do 100.000, s PC-ploščo pa tudi preko 400.000 izvodov) je odtis enakovreden filmu (originalu) barvni odtenki so izredno intenzivni pa tudi sama obdelava plošče je precej enostavna.

Poleg naše kemolit plošče smo razstavili kopijo, ki jo je izdelal Grafični zavod Hrvatske, in odtis, ki so ga naredili med redno proizvodnjo v tiskarni »Ognjen Prica« v Zagrebu. Poudariti moramo, da smo ob prizadevanju naših strokovnjakov uspeli osvojiti proizvodnjo kemolit plošč, ki so enakovredne nemškimi oziroma angleškimi. Naslednji korak na tem področju pa je namenjen osvajanju proizvodnje preparatov za obdelavo kemolit plošč.

V zadnjem času je prevladovalo mnenje, da prodaja vodotopnih barv pada, letos pa so obiskovalci našega paviljona pokazali zanje veliko zanimanja.

Pogled na naš razstveni prostor na letošnjem jesenskem zagrebškem velesejmu

nja; spraševali so tudi ali bomo proizvedli dovolj teh barv.

Med predstavniki tekstilne in usnjarske industrije je vladalo zanimanje za sedanji asortiment zelo obstojnih barvil, in tekstilnih pomožnih sredstev. Se bolj pa jih je interesiralo,

kakšni so izgledi za njegovo razširitev oziroma izpopolnitev.

Zastopniki veletrgovskih podjetij so pokazali precejšnjo mero zanimanja za asortiment barvil, ki naj bi bila pakana v vrečkah. Te manjše količine barv so namenjene široki potrošnji.

Mimohod radovednežev in zbiralcev barvastih prospektov je končan. Med to številno množico, ki se je ustavljala tudi ob našem razstaviščnem prostoru je bil tudi marsikak poslovni človek, ki se je interesiral za naše izdelke. In kakšen je uspeh teh obiskov? Znova je

stekla prodaja okroglih žlebov in odtočnih cevi ter korocinka, pričeli smo proizvajati štirioglate strešne žlebove in cevi; za prihodnje leto so se prijavili številni naročniki, ki se zanimajo za naše proizvode, razstavljene na zagrebškem velesejmu.

Družbeni plan razvoja Jugoslavije do leta 1970

(Nadaljevanje)

Sesti cilj je vzpostavitev konvertibilnosti dinarja, vzpostavitev gospodarstva, ustvarjanje pogojev za njegovo najširše vključevanje v mednarodno delitev dela preko raznih oblik ekonomskega sodelovanja z inozemstvom ter obvladovanja avtarkičnih tendenc v strukturi jugoslovanskega gospodarstva. Svobodna izmenjava konvertibilnosti dinarja bo omogočila učinkovitejšo delo in razvoj gospodarstva v celoti. Sedmi cilj je hitrejši razvoj izobraževanja kadrov, znanstvenega dela in uporabe znanstvenih in tehničnih dosežkov.

Pri izpolnjevanju teh ciljev se bo na osnovi tega gibal nacionalni dohodek, proizvodni in investicijski fond, izvoz in uvoz, kakor tudi življenjski standard v kakovostno novih medsebojno popolnoma pogojenih odnosih. Predvideva se, da bo tudi nadaljni gospodarski razvoj hiter, stopnja rasti bruto družbenega dohodka naj bi bila od 7,5 do 8,5% povprečno letno, medtem ko rast industrijske proizvodnje od 9 do 10%. Optimalni odnosi med stopnjo zaposlenosti, razpoložljive akumulacije, med nivojem produktivnosti dela in življenjskega standarda zahtevajo zmanjšanje tempa zaposlovanja v primerjavi s prejšnjim obdobjem. Računa se, da se bo število zaposlenih povečalo od 2,5 do 3% letno, medtem pa stopnja produktivnosti od 6,5 do 7% v družbenem gospodarstvu. Takšen razvoj pogojuje znatno širše in ugodnejše vključevanje v mednarodno delitev dela tako, da bi se povečal delež izvoza in uslug v skupnem družbenem bruto proizvodu od sedanjih 12 na 14% v letu 1970. Delež življenjskega standarda v delitvi nacionalnega dohodka se bo povečal od sedanjih 71,2 na 73,6%, delež akumulacije pa se bo zmanjšal od 23,2 na 21,3%.

Življenjski standard se bo povečal letno v povprečju od 8,5 do 9,5%, kar pomeni, da bo rastele hitreje, kot pa bo naraščal bruto družbeni proizvod. Osebnna potrošnja mora biti vse pomembnejši faktor življenjskega standarda in razvoja gospodarstva. Večja udeležba osebne potrošnje v delitvi nacionalnega dohodka vsekakor predstavlja nov stimulativen impulz v pogojih nadaljnega razvoja. Občutnejše naraščanje življenjskega standarda je pričakovati zlasti v drugem obdobju srednjeročnega plana. Tu moramo opozoriti na razvoj stanovanjske in komunalne dejavnosti, ki bo imela svoj odraz v spremenjeni ekonomsko-

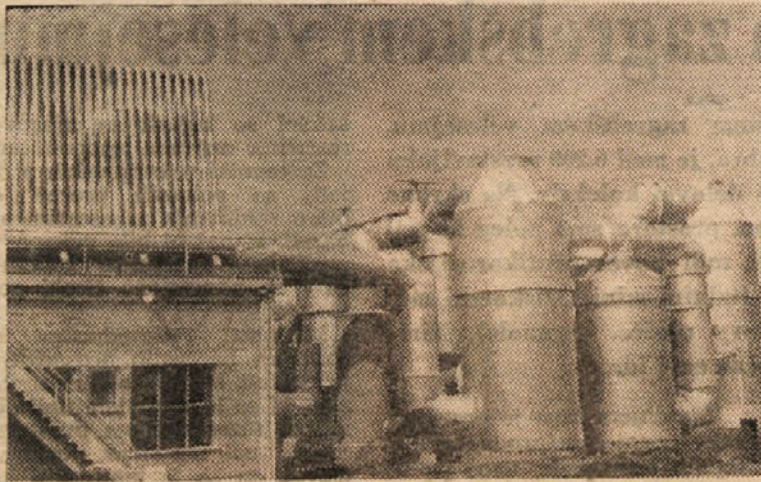
socialni strukturi prebivalstva in hitrejšega povečanja mestnih in industrijskih naselij.

Funkcije razširjene reprodukcije se prenašajo na druge proizvajalce in elemente sistema predvideva, da bo delež gospodarskih organizacij v bruto gospodarskih investicijah približno 70%. Posledica takšne udeležbe je, da se v sami razširjeni reprodukciji v kar največji meri eliminirajo distribucijske metode v cilju čim večjih ekonomskih efektov in družbene rentabilnosti vlaganj. Računa se, da bodo novi pogoji in smeri vlaganj pospešili aktiviranje in izgotovitev investicijskih objektov. Pričakovati je prav tako spremenjene odnose v strukturi akumulacije pri vlaganju v osnovna in obratna sredstva. Splošna potrošnja, predvsem narodna obramba in uprava bi rasli v nekoliko manj-

cev ekonomskih odločitev v skladu z njihovi interesi. V prihodnje mora biti razvoj splošnih pogojev gospodarjenja usmerjen k cilju čim večjega usposabljanja tistih elementov, ki v določenem sistemu omogočajo največje usmerjanje določenih ljudi, povečujejo njihovo produktivnost dela in uspešnost poslovanja. Zaradi tega je dan velik poudarek samoupravljanju in gospodarjenju v delovnih organizacijah, ki se jim je z reformo občutno razširila materialna baza v cilju razširitve materialne osnove za stabilni porast osebnih dohodkov in življenjskega standarda. Federacija in ostale družbeno politične skupnosti morajo še nadalje razvijati takšne splošne pogoje gospodarjenja, ki bodo ustvarjali dohodek vodilnih organizacij na osnovi dosežnega nivoja in porast produk-

ta, kreditna in monetarna politika, davčna politika itd. Nujna vsklajenost blagovnih in kupnih fondov, stabilnost valute, večja odpornost tržišča proti mednarodnemu tržišču, predstavljajo nujne pogoje za zadržanje stabilnih odnosov cen. Pri upoštevanju takšnih pogojev se bodo postopno sproščale posamezne grupacije izdelkov, za katere bo veljal režim svobodnega formiranja cen.

Devizni in zunanji trgovinski sistem bosta prav tako omogočala samostojnejše razpolaganje z deviznimi sredstvi s strani gospodarstva kot pa je to danes. Enoten devizni tečaj se ne bo smel samo narušiti, v prehodnem obdobju pa bo gospodarstvo razpolagalo s povečano retencijsko kvoto in delom amortizacije, ki bi jo lahko koristilo za nabavo opreme v inozemstvu in sklepanje kreditnih aranžmanov. Predvideni devizni in zunanjetrgovinski sistem morata omogočiti formiranje konvertibilnega dinarja, s čimer bodo v prehodnem obdobju formirani devizni računi avtomatično, oziroma bodo sami po sebi ugasnili. Osnovne kategorije v deviznem in zunanjetrgovinskem sistemu so v načelu svoboden izvoz, svoboden uvoz, reguliran uvoz in sklepanje kreditnih in ostalih finančnih aranžmanov z inozemstvom. Postopna liberalizacija uvoza se bo opravljala v enakih odnosih repromaterial, oprema in blaga široke potrošnje v okviru razpoložljivih deviz, oziroma stanja v plačilni bilanci.

Del naprav v novem obratu žveplene kisline

ši stopnji od družbenega bruto in nacionalnega dohodka. V nadaljnjem procesu izgradnje družbenih ekonomskih odnosov morajo pokazati družbeno politične skupnosti večjo aktivnost v smeri ustvarjanja boljših pogojev za delo administracije in hkrati zmanjševanje njihovih investicij v gospodarstvu in družbenih službah. Udeležba materialnih izdatkov družbenih in državnih organov za narodno obrambo bi se zmanjšala od dosedanjih 6,7 na 4,6% v letu 1970, kar vse narekuje uspešnejšo organizacijo in ostalih pogojev za takšno realizacijo. Za ustvarjanje stabilizacije gospodarstva in optimalnega tempa razvoja se predvideva formiranje materialnih in deviznih rezerv v višini 3% od nacionalnega dohodka. Te rezerve bodo odločilnega pomena za razne investicije na blagovnem in denarnem tržišču, kadar se bodo pojavila prevelika odstopanja od začrtane politike v srednjeročnem planu.

Osnovne cilje razvoja je treba doseči s čim bolj svobodno aktivnostjo samostojnih nosil-

tnosti dela. Svojo ekonomsko moč in rast morajo delovne organizacije ustvarjati predvsem s svojo akumulacijo in prostimi bančnimi sredstvi. Izpopolnjevanje družbeno ekonomskega sistema v skladu z gospodarsko reformo bo ustvarjalo osnovni predpogoj v vodilnih organizacijah za intenzivno gospodarjenje in boljšo tehnologijo in organizacijo dela. Za doseganje čim boljših rezultatov in usmerjanje ekonomske razvojne politike bodo delovne organizacije nujno našle skupen interes v okviru ustreznih dogovorov in asociacij, hkrati pa tudi v vseh oblikah samoorganiziranosti.

Važen moment pri poslovanju delovnih organizacij je vsekakor oblikovanje in režim cen. Z reformo so bili formirani odnosi cen blaga in uslug z upoštevanjem dejstva zakona tržišča tako notranjega kot zunanjega preko obveznega enotnega deviznega tečaja. Vsa ostala nujna odstopanja so več ali manj osnovana na razvojni politiki, kjer se v te namene uporablja ustrezna carinska zaščit-

Prebivalstvo, zaposlenost in produktivnost

Skupno število prebivalcev se je od 17,7 milijonov v letu 1956 povečalo na 19,5 milijonov v letu 1965. Stopnja aktivnosti se je zmanjšala od 46,3% v letu 1953 na 45% v letu 1961, predvsem zaradi večjega vključevanja mladine v redno šolanje.

(Dalje prihodnjič)

TRŽNE INFORMACIJE

Od cenejših izdelkov, katerih cena je ugodnejša od istovrstnih aparatov drugih proizvajalcev, nudijo v Ljudskem magazinu mikser — mešalec vzhodnonemške proizvodnje znamke »COMET« s priključki za stepanje sadnih in zelenjavnih sokov, snega, testa, smetane, za mletje kave ali sladkorja, za pripravo pijač in podobno. Cena je 21.500 S-din.

NOVICE IZ SLOVENSKEGA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA

20. septembra je delavska univerza v Celju organizirala v gledališki hiši pogovor z gledališkimi obiskovalci. Vodstvo gledališča je na kratko orisalo repertoarno usmeritev v novi sezoni, igralci pa so potem improvizirano prikazali odlomke iz posameznih del. Obisk ni bil zadovoljiv, bil pa je to prvi poskus na kar najbolj neposreden način seznaniti občinstvo z bodočo repertoarno podobo gledališča.

IVAN CANKAR: ZA NARODOV BLAGOR.

Komedija v 4 dejanjih.

Režija in scena: Mile Korun. — Kostumi: Vida Zupan-Bekičeva. Lektor: Majda Križajeva.

Premiera je bila v petek, 7. oktobra 1966 ob 19.30.

Režiser Mile Korun je zasnoval uprizoritev na principih modernega gledališča, na sodobnejši interpretaciji teksta, da bi tako Cankarjeva beseda ne ostala samo v okviru zgodovinske resnice, marveč segla kritično tudi v naš čas. Frazerstvo,

podkupovanje, nenačelnost in še vse tisto, kar je v tem delu tipično slovensko, če smemo tako reči, vse to še vedno obstaja. V tej interpretaciji je zanimiva relacija: Ščuka—Gornik. Na eni strani nosilec pozitivne ideje, na drugi strani kapitalist. V režiserjevi interpretaciji ni Gornik samo del tiste atmosfere, ob kateri se umazanost »rodoljubov« še bolj odraža, marveč že nastopi pol svetovnega konflikta, ki ga zaslutimo iz Ščukinega upora. S Cankarjem bo SLG Celje odprlo novo sezono.

FAY IN MICHEL KANIN: RASOMON.

Igra v dveh delih.

Režija:

Mirč Kragelj. — Scena: Sveta Jovanović. Kostumi: Mija Jarčeva. Borilne scene: Andrej Zajc.

Premiera bo v petek 14. oktobra 1966 ob 19.30.

Kaninov RASOMON je ameriško gledališče, zgodbe pod tem naslovom pa je 1915. leta napisal Japonec Akutagava.

Dramaturgija dela je preprosta in efektivna. Več ljudi pripoveduje isto zgodbo, vendar vsak po svoje. V samotnem gozdu so se srečali razbojnik, samuraj in njegova soproga. Rezultat tega srečanja je bil ta, da so našli samuraja mrtvega in da je bila njegova soproga posiljena. Razbojnik pripoveduje to zgodbo v skladu s svojo primitivno, spolno bahaško naravno; žena podkrepi svoje pričevanje s prepričljivimi solzami; slišimo tudi glas mrtvega soproga in nazadnje še neposredno prčo dogodka — drvarja. Kako je umrl japonski plemič in kako je bilo s tem posilstvom? Kateri pripovedi lahko verjamemo? Odgovora igra ne da. Kajti resnica je vselej relativna, vsak jo sprejme po svoje. V tem je tudi največji mik te igre, ki ni samo zabavna, marveč nas tudi rahlo podučijo o življenju. Eksotični ambient, kostumi, maske, dvoboji, vse to bo prispevalo k vablivosti te uprizoritve.

Citati iz ameriških kritik:
Delikaten material je urejen z občutkom, znanjem in s čarom. Iz legende je pričarano vzdušje kakor malokje.
Čutno in neobzdržano, barvito napeto in duhovito. Do kraja je pritegnilo pozornost prvih obiskovalcev. Napetost ni popustila. — Vabljiv gledališki eksperiment. — V »Rašamonu« zaživi teater z vso močjo.

VEZANI ABONMA

vključuje 4 predstave gostujočih gledališč (Drame SNG Ljubljana, MG ljubljanskega, Drama SNG Maribor in enega od zagrebških gledališč). Pravico do vezanega abonmaja imajo stalni abonenti. Doslej se je za ta abonma prijavilo že 140 zainteresov. Vpisovanje za redni in vezani abonma še ni zaključeno.

Kaj se ne všteva v zavarovalno dobo

(Nadaljevanje)

V prejšnjih številkah Cinkarnarja smo navedli nekaj primerov iz zaposlitve in izvrševanja samostojne dejavnosti, ki se zavarovancem všteva v zavarovalno dobo.

Imamo pa tudi obdobja zaposlitve, ki se po Temelnjem zakonu o pokojninskem zavarovanju ne štejejo v pokojninsko dobo. Tako se v pokojninsko dobo ne štejejo obdobja dela, ki se sicer štejejo v posebno dobo, če se ta obdobja nanašajo na čas pred 15 letom zavarovančeve starosti.

Edini primer, ki se všteva v pokojninsko dobo pred 15 letom starosti, je čas prebit v partizanskih odrednih Jugoslavije, narodnoosvobodilni vojski Jugoslavije in jugoslovanski armadi.

Nadalje se ne vštejejo obdobja od 6. aprila 1941 do 15. maja 1945 zavarovancu, ki je med Narodnoosvobodilnim bojem z orožjem aktivno sodeloval v boju na strani okupatorja ali njegovih pomagačev. Med te spadajo osebe, ki so bile v okupatorski vojski ali njegovih vojaških formacijah. To velja tudi za osebe, ki so bile v oboroženih formacijah okupatorskih pomagačev (npr. domobrancev, četnikov, ustašev, nedičevcev,

ljotičevcev itd.). To se ravno tako nanaša tudi na osebe, ki so bile organizatorji, funkcionarji ali aktivni člani kvasilinskih organizacij ne glede na to ali so zaradi sodelovanja bili sodno obsojeni, ali ne in tudi ne glede na to koliko časa je to sodelovanje trajalo.

Osebam, ki jih je sodišče s pravno močno sodbo obsodilo na strogi zapor, zaradi kaznivega dejanja zoper ljudstvo in državo ali zaradi vojnega hudo delstva, ki so ga storili v času od 1941. do 1945. leta, se od 6. 4. 1941 do 15. 5. 1945 ne prizna v pokojninsko dobo. Tistim zavarovancem, ki so bili obsojeni zaradi navedenih dejanj do 5 let strogega zapora, se od delovne dobe do 6. aprila 1941 odbije toliko časa kolikor so bili obsojeni, ne glede na to, koliko kazni so prestali.

Strogi zapor nad 5 let pa ima za posledico, da izgubi zavarovavec vso delovno dobo do 15. maja 1945. leta. Tudi pomilostitev, s katero se izbrišejo pravne posledice obsodbe, ne oživi pokojninske dobe, oziroma pravice do pokojnine, če ni to v aktu o pomilostitvi izrecno določeno.

Tudi vajeniška doba in kadrovski rok se ne vštevata v pokojninsko dobo.

Prizor iz Cankarjeve komedije »Za narodov blagor«. Delo je režiral Mile Korun.

NOVE KOMISIJE

(Nadaljevanje s 5. strani)

V komisijo za urejevanje kršitev delovnih dolžnosti II. stopnje so bili izvoljeni: Anton Semrov izmenovodja v starem PIK-u za predsednika, Karl Šribar izmenovodja v starem PIK za namestnika predsednika in člani oziroma namestniki Slavko Brumec, Franc Smeh, Silvo Dečman in Zlatko Lukašček.

Ta komisija bo reševala pritožbe članov našega kolektiva, ki se pritožujejo na odločbe o kaznovanju, ki so jih izdale komisije prve stopnje, oziroma

komisije za urejevanje kršitev delovnih dolžnosti pri delavskih svetih delovnih enot. Komisija dela po določilih temeljnega zakona o delovnih razmerjih in po določilih našega pravilnika o medsebojnih razmerjih ter po določilih našega statuta.

D. M.

Pri cinkarniških sosedih

Pred dobrima dvema mesecema so se na oglasnih deskah v Cinkarni pojavili razni plakati, na katerih je pisalo »POJDI TE Z NAMI«. To je bilo vabilo za mlade cinkarnarje naj gredo obiskat druge kolektive.

Pred dobrima dvema mesecema so se na oglasnih desnekateri so prebrali kaj piše, nekateri so samo bežno pogledali, nekateri pa sploh niso nič videli, čeprav so plakati skoraj mesec dni viseli in bledele na soncu in dežju.

Ko je nek mladinec (žal ni edini), ki niti sam ne ve koliko krat je šel mimo plakata in ki je tudi pismen — poslušal razgovor o ekskurziji, je takoj začel spraševati: kdo?, kam?, kdaj?. Vprašani mu je s popolno pravico pokazal z roko na na plakata, ki je visel nekaj metrov stran. Ob tem pa pride človek na idejo da bi bilo morda dobro, če bi poleg plakata

v EMO. Tako smo zvedeli: da zaposluje okrog 3200 delavcev, od tega je približno 1000 mladincev in mladink; da je bruto dohodek podjetja v letu 1965 znašal okrog 18 milijard S-dinarjev (Cinkarna 21 milijard) od tega so 23% izvažali (Cinkarna 34,5%); da je povprečni osebni dohodek v prvem polletju l. 1966 bil okrog 65.000 S-din; da se je EMO priklju-

2000 artiklov s količinsko proizvodnjo 25.000 ton materiala v preteklem letu.

Naš obisk smo končali zadovoljni in s prijetnimi in koristnimi vtisi, kajti ogledali smo si tovarno, v kateri se način proizvodnje bistveno razlikuje od našega, tako po tehnologiji, kakor tudi po organizaciji dela. Videli smo in spoznali to, kar ne vidimo vsak dan pa čeprav je EMO naš najbližji sosed.

S prijaznimi besedami smo se poslovili od Toneta in s tem je naša prva ekskurzija uspešno opravljena. Sledila je ekskurzija v ZELEZARNO STORE.

Zelezarno bi si bilo prav zanimivo ogledati, ker je to tipična metalurška industrija, ki pa se po tehnologiji bistveno razlikuje od cinkarniške metalurške tehnologije. Čudno je, da se je mladim cinkarnarjem zdelo predaleč ali pa težko priti v Store, za katere bi lahko rekli, da so v Celju. Poleg tega so s Storami zelo dobre avtobusne zveze. Tako ekskurzija v Zelezarno ni uspela, kajti prišli so samo trije mladinci in res nismo mogli predstavljati ekskurzije.

Prišel je napovedan datum za ekskurzijo v TOPER.

Ze pred 17. uro, ko je bil napovedan odhod, je pri vratarju čakala vrsta vendar samo mladincev. Točno ob 17. uri pa je prišel tovariš Alojz Forštner, tekstučni tehnolog, ki nam je takoj z nekaj besedami povedal zgodovino podjetja, njegov razvoj in peskerktivno poslovanja o nadaljnjem delu samoupravnih organov ter o organizaciji proizvodnje. Tovariš Forštner je med drugim povedal na Toper zaposluje približno 900 delavk in delavcev — večinoma so to kvalificirane oziroma VK

delavke, od tega je nad 470 mladink. Za Toper bi lahko rekli, da je kolektiv mladih saj je povprečna starost zaposlenih okrog 20 let. Bruto produkt v letu 1965 je znašal 4,5 milijard S-din, v letu 1966 pa imajo plan nekaj nad 5,5 milijard. Od tega skoraj 80% izvažajo, in sicer na konvertibilna področja. Povprečni osebni dohodek zaposlenih znaša v prvem polletju 1966 57.000 S-din, v drugem polletju pa predvidevajo, da se bo povečal nad 65.000 S-din. Med drugim pa nam je tovariš Forštner pripovedoval o načinu uvajanja in izobraževanja delavk po sprejemu v službo.

Po krajšem razgovoru s tovarišem Forštnerjem smo vstopili v velike svetle dvorane.

Na prvi pogled ni bilo videti prav nič posebnega: veliko šivalnih in drugih strojev, ko smo šli od začetka delovne operacije pri srajci, ko sortirajo dele, seveda s posebnimi stroji, prične delo po operacijah do končno izdelane in zapakirane srajce, smo videli, da proizvodnja niti ni tako enostavna, še bolj pa je zamotana organizacija proizvodnje. Kajti za vsako operacijo v procesu je točno na sekundo normiran čas, točno so določeni gibi, ki pa niso določeni kar tako, temveč z dolgim in nič lahkim znanstvenim raziskovanjem in študijem. Prav zanimivo je, a skoraj neverjetno da je potrebno za izdelavo ene same srajce opraviti 47 različnih delovnih operacij.

Vse to so naši mladinci spremljali s posebnim zanimanjem. Seveda nič manj jih niso zanimala tudi dekleta, ki so ob svojih, lepo razporejenih strojih izpolnjevala veliko, svetlo dvorano.

(Nadaljevanje na 9. strani)

Dne 9. septembra so mladinci obiskali Rudnik lignita v Velenju. Za večino je bila ta ekskurzija svojevrstno doživetje, saj so prvič videli delo v rudniku. Na sliki: »junake«, ki so si upali vstopiti v rudniške jaške, so pred vhomom v jamo preoblekli v »knape«.

stal kdo, ki bi opozarjal mimo-idoče, da na plakatu ni nobene skrivnosti in da ga je treba prebrati. No pa zapustimo plakat.

Naša prva ekskurzija je bila predvidena v EMAJLIRNICO — METALNO — ORODJARNO — CELJE.

Ceprav nihče ni zbiral prijav in nismo vedeli, ali bo kdo prišel ali ne, pa je že pred napovedano uro kopica mladincev in mladink čakala pri vzhodu v tovarno.

Nismo dolgo čakali, da je prišel Tone Bornšek, predsednik TK ZM v EMO, ki je pričakoval naš obisk.

Preden smo prišli v proizvodne obrate, nam je prijazen Tone povedal nekaj zanimivosti

čila tovarna »Veselin Nikolič« iz Kruševca, ki pravzaprav proizvaja podobno vrsto izdelkov kot EMO. Po poti do proizvodnih dvoranah smo zvedeli še vrsto zanimivosti.

Ob vstopu v proizvodne dvorane smo si najprej ogledali izdelovanje jeklenk za plin, nato velike stroje na katerih izdelujejo dele za avtomobilsko industrijo, nadalje izdelovanje: parnih kotlov, kurilnih naprav za kurjenje z mazutom, izdelovanje radiatorjev, kopalnih kadi, raznih kant in veder, krožnikov, loncev in ekonom loncev, posode različnih vrst in velikosti, nato smo obiskali emajlirnico, orodjarno in na koncu skladišče gotovih izdelkov. Tam smo lahko videli najrazličnejše vzorce okraskov in barv na posodah, kakršne pač zahtevajo posamezni naročniki.

V tako kratkem sestavku ni mogoče opisati vsega, kar smo videli v dveh urah našega obiska, kajti EMO izdeluje okrog

V prostorih milanskega sejma bo od 8. do 16. oktobra 1966

II. mednarodni sejem kemije

ki bo prikazal: aparate in instrumente za laboratorije; poseben oddelek za kemijsko tehniko; surovine in vmesne produkte; stroje za pakiranje; gumijaste, umetne mase in vlakna; znanstveno dokumentacijo; razstavo opreme, ki jo izdelujejo v ZDA, itd.

V sklopu sejma bo XVII. mednarodni kongres — »Dnevi kemije 1966«.

Prireja: FAST — Federazione delle Associazioni Scientifiche e Tecniche, Milano, Piazzale R. Morandi 2 (Tel. 781.041).

PRI CINKARNIŠKIH SOSEDIH

(Nadaljevanje z 8. strani)

Ob koncu naše ekskurzije smo si ogledali še oddelek kjer pakirajo srajce. V tem oddelku ni kaj posebnega, vendar pa je prav zanimivo videti kako hitre in spretno roke deklet opravljajo vsaka svoj del pakiranja srajc, ki prihajajo po tekočem traku in jo prav tako požira naslednji. Na koncu tekočega traku prihajajo škatle z zapakaranimi srajcami, ki jih nato še sortirajo in pošiljajo v skladišče.

Ob izhodu pa smo si še ogledali še lepo urejeno garderobo.

Poslovili smo se od tovariša Alojza in zapustili Toper z novim spoznanjem in prijetnim vtisom.

Naslednja ekskurzija v TOVARNO TEHTNIC je odpadla zaradi delovne akcije.

Prišel je 23. avgust, ko je bila napovedana ekskurzija v RUDNIK VELENJE.

Točno ob določenem času je po dežju in mokri cesti odpeljal avtobus proti Velenju.

Pri rudniškem vratarju so že čakali tovariši, ki so potem vodili naše mladince in mladinke po rudniku. Pred vhomom pa so nastale majhne težave in nespornosti zaradi tega, ker po varnostnih predpisih gre lahko v rudnik skupina do 18 ljudi, interesentov pa je bilo 30. Do tega neljubega nesporazuma pa je prišlo zaradi tega, ker organizatorjem ni bilo znano, da je za ogled rudnika omejeno število. Problem pa je bil rešen tako, da so tisti, ki so se pravočasno prijavili imeli prednost in šli v rudnik, tisti pa, ki so se prijavili po 20. avgustu, to je bil zadnji dan za prijavljanje, pa so ostali pred vhomom v jašek.

Po ogledu rudnika je bila v programu ekskurzija v Termoelektrarno Soštanj. Vendar je ta ekskurzija odpadla zaradi

niku dalj časa kot je bilo predvideno.

Ker pa je po prvem obisku rudnika bilo še večje zanimanje, smo ponovno organizirali še eno ekskurzijo v rudnik in termoelektrarno Soštanj.

Tako smo se 9. septembra po lepem, sončnem dnevu zopet odpeljali proti Velenju, vendar samo toliko, kolikor nas je lahko šlo v rudnik.

Ob prihodu k rudniku sta nas pri vhodu že čakala tovariša Cene Kostelnik, tehnik in Vili Jelen, inženir, ki sta nas potem tri ure vodila skozi rudnik.

(Dalje prihodnjič)

GLOBUS

Svetovna proizvodnja bele pločevine je 1964 leta dosegla rekordno količino 10,5 milijonov ton. Če bi vso to pločevino razprostrli bi pokrila površino okoli 5 milijonov km², kar predstavlja približno polovico evropskega kontinenta.

Najmočnejši producent bele pločevine so ZDA, ki so leta 1964 proizvedle okoli 5,140 milijonov ton.

Zaradi omejenih rezerv kositra v svetovnih razmerah že dalj časa znanstveni inštituti v mnogih državah proučujejo možnost zamenjave kositra z drugimi materiali. Japonci ga med drugim skušajo nadomestiti s kromom, Amerikanci pa z aluminijem in specialnimi emajli. Razen tega so v Franciji, Veliki Britaniji in ZDA uspeli s posebnim tehnološkim postopkom izdelati tako imenova-

no fino belo pločevino debeline 0,15 do 0,16 mm, ki uspešno zamenjuje znatno debelejšo pločevino od 0,24 do 0,28 mm.

Ceprav je švicarska industrija ur še vedno vodilna v svetu, dosega danes le še okoli 40% svetovne proizvodnje (okoli 49,5 milijonov ur letno). Na drugem mestu je SSSR (23% ali 29 milijonov ur), sledijo Japonska s 13 milijoni ur in ZDA 12,2 milijoni ur. Za to se zadnja leta pojavlja vse močnejši konkurenca švicarskemu izvozu ur. Vzhodno evropsko tržišče oskrbuje skoraj popolnoma sovjetska proizvodnja, ki polagoma prodira tudi v Afriko in Južno Ameriko. V Aziji konkuri- ra japonska industrija s ceneniimi in srednje kvalitnimi urami, v obeh Amerikah pa je premočno zastopana industrija ZDA, ki proizvaja ure vseh kvalitet razen najbolj luksuznih.

Tridnevni izlet v Beograd

Aktiv Zveze mladine Cinkarne in družina Počitniške zveze organizirata za svoje člane tridnevni izlet v Beograd.

PROGRAM IZLETA JE NASLEDNJI:

Sobota, 29. oktobra ob 10.30 odhod iz Celja z vlakom.

Nedelja, 30. oktobra ogled mesta in znamenitosti Beograda.

Ponedeljek, 31. oktobra ekskurzija v tovarno »Ivo Lola Ribar« v Železniku — Popoldne prost čas.

Odhod iz Beograda bo v ponedeljek zvečer in prihod v Celje v torek, 1. novembra v jutranjih urah.

Vsak udeleženec izleta si mora urediti za ponedeljek (31. oktobra) dan dopusta ali pa prost dan.

Vsak udeleženec plača (za vožnjo, prenočišče in hrano v Beogradu) naslednji znesek:

— člani mladinske organizacije, ki imajo knjižico in plačano članarino za leto 1966, plačajo 60 N-din;

— člani mladinske organizacije in počitniške zveze, ki imajo knjižice in plačano članarino za leto 1966 plačajo 30 N-din;

— mladinci, stari do 25 let, ki niso plačali članarine za leto 1966 ali pa nimajo knjižice plačajo 120 N-din.

Pripominjamo, da bodo lahko koristili popust tudi

tudi tisti mladinci in mladinke, ki bodo poravnali članarino in dobili izkaznice ZM, oziroma PZ do 20. oktobra 1966.

V prihodnje bomo organizirali več prireditev, ekskurzij in izletov, katerih se bodo lahko udeleževali samo člani z urejenimi knjižnicami.

Članarino plačate in lahko dobite knjižico pri tovarišici Krini Subotič v kadrovskem sektorju ali pa pri tovarišici Slavici Košec v investicijskem sektorju.

Prijave za izlet v Beograd sprejema tovarišica Jožica Štor v kadrovskem sektorju, in sicer od 15. do vključno 24. oktobra.

Tovarniški komite ZM
Izvršni odbor PZ

Dapisujte v

CINKARNAR

- Tovariši, mladinci, zavijajmo rokave pa na delovno akcijo!
- Oprostite, jaz sem umski delavec ...

Nova organizacija DE metalurgija

Investicijska dela na novih metalurških napravah so v zaključni fazi — piritna linija in del naprav za proizvodnjo žveplene kisline že obratujeta. Ti novi obrati bodo prišli v sklop delovne enote metalurgija.

CDS je na predlog delavskega sveta delovne enote metalurgija in na predlog UO sprejel in potrdil novo organizacijsko obliko delovne enote metalurgija.

Enota ima tri obratovodstva: — Obratovodstvo topilnice; sem spadajo stari obrati oziroma oddelki: topilnica, keramika, cinkovo belilo, generatorji

in oddelek za predelavo odpadnih materialov.

— Obratovodstvo nove pražarne in žveplene kisline, kamor štejejo oddelki: granulacija cinkovih koncentratov, pražarna cinka, pražarna pirita ter oddelek žveplene kisline in oleuma.

— Obratovodstvo rafinacije cinka z oddelkom rafinacije cinka in kadmija in z oddelkom proizvodnje cinkovega prahu.

Za te obrate je centralni delavski svet potrdil ustanovitev naslednjih delovnih mest: pomočnik obratovodje pražarne in žveplene kisline, ocenjeno s 1400 točkami; vodja vzdrževanja kotlov, ocenjeno s 900 točkami; pražilec I. (cinkova pražarna), ocenjeno s 600 točkami; pražilec II. (cinkova pražarna); ocenjeno s 550 točkami; peletizer I., ocenjeno s

600 točkami; peletizer II., ocenjeno s 500 točkami; pripravljalec vode, ocenjeno s 530 točkami.

Delovno mesto pripravljalec vode more zasesti mlajši kvalificiran ključavničar.

Za obrat rafinacija cinka so ustanovljena naslednja nova delovna mesta: obratovodja rafinacije, ocenjeno s 1600 točkami; rafiner I., ocenjeno s 750 točkami; rafiner II., ocenjeno s 620 točkami; pečar v rafinaciji, ocenjeno s 750 točkami in strežaj mazutne postaje s 595 točkami.

CDS je sprejel tudi sklep o povečanju števila točk delovnemu mestu obratovodja pražilnih naprav in žveplene kisline (nove naprave), in sicer od 1600 na 1700 točk in delovnemu mestu strežaj H₂SO₄ (nove naprave) od 540 na 560 točk.

V IZOLI JE UMRL ANDREJ MIŠURA NEKDANJI ČLAN ŠAHOVSKE SEKCIJE CINKARNE

Meseca avgusta nas je presunila vest o nenadni smrti Andreja Mišure, nekdanjega cinkarnarja in člana naše šahovske sekcije. Ceprav je Mišura odšel iz našega kolektiva pred devetimi leti, je prav, da se

temu bi še dodali, da je vse tekme igral na prvi deski. Udeležil se je osemnajstih brzoturnirjev in desetkrat osvojil prvo mesto. Prvak Cinkarne je bil leta 1955. V nadaljnjih dveh letih ga vidimo na

Srečanje z Mišuro (stoji drugi z leve) na sindikalnem tekmovanju v Portorožu 1962.

šahisti spominjamo časov, ko je nastopal v naših vrstah, to je v letih 1954-57.

Práv v tem obdobju je naša šahovska sekcija žela svoje najboljše uspehe. Pa tudi Mišura je v Celju dosegal svoje najboljše rezultate, saj je med drugim postal mojstrski kandidat.

Mišurino sodelovanje v vrstah našega moštva je bilo zelo pestro in uspešno. Za moštvo Cinkarne je Mišura odigral 93 tekem, v katerih je dosegel odličen rezultat in sicer je dobil 76,5 točk, kar je 82,3%, izgubil pa le 16,5 točk. K

drugem mestu. Bil je prvi na metalurškem prvenstvu leta 1955 in prvi na turnirjih za prvenstvo celjskega šahovskega okrožja v letih 1956-57 itd.

Kot šahist je bil Mišura znan po vsej naši republiki. Bil je vedno vedro razpoložen s čimer si je pridobil širok krog prijateljev in prav ta vedrina je veliko pripomogla k uspehu celotnega moštva.

Sahisti Cinkarne ga bodo ohranili v lepem spominu!

J. Snajder

Interna kontrola v podjetju

(Nadaljevanje)

Če se meddelom pokaže, da obračunane vrste in količine materiala niso zadostne, mora vodja obratne enote predložiti obrazložen pismen predlog za izmenjavo in dopolnitev obračuna. Izmenjavo in dopolnitev mora izvršiti tehnična služba, ki je dolžna izdati o tem pismen dokument z obrazložitvijo vzrokov, ki so zahtevali izmenjavo in dopolnitev. Izmenjave in dopolnitve predračunov morajo biti dostavljene vsem poslovnim enotam, ki se jim tudi pošilja predračun.

Za določene in posamezne vrste uslug se predračun sestavlja na osnovi ugotovljenih normativov, za usluge za katere se normativi ne morejo ugotoviti pa se predračun sestavlja na osnovi pregledov in merjenj del, ki jih je potrebno izvršiti. Tako sestavljen predračun zagotavlja kontrolo pravilnosti zahtevanja in izdajanja materiala za potrebe porabe. Zahtevanje in izdajanje materiala iz skladišča se opravlja na osnovi običajne dokumentacije (zahtevnice itd.), ki mora vsebovati dokaze, da je izdaja dejansko izvršena.

Kontrola porabe materiala, ustvarjene proizvodnje in izvršenih uslug

Delovni nalog običajno služi kot osnovni dokument za evidentiranje vseh sprememb, nastalih v delovnem procesu, začenši od porabe materiala in delovnega časa do ustvarjene proizvodnje gotovih proizvodov in izvršenih uslug.

Delovni nalog lahko služi za kontrolo pravilnosti dela, če vsebuje naslednje podatke:

— količine, vrste in kvaliteto izdelanih gotovih izdelkov in iz-

vršenih uslug kot tudi dokaze, da so navedeni proizvodi dejansko izdelani in usluge dejansko izvršene. Dokumentacija o predaji izdelkov skladišču služi kot dokaz, da so proizvodi dejansko izdelani, za usluge pa pismeno potrdilo koristnika usluge;

— količine in vrste porabljenega materiala za vsako količino in vrsto izdelanih gotovih izdelkov in izvršenih uslug, kot tudi dokumentacijo o vrnitvi neporabljenega materiala. Kot dokaz o vrnitvi materiala služi običajno povratnica, če je na njej skladiščnik potrdil prejem;

— porabljen delovni čas, imensko za vsakega delavca.

Delovni nalogi se izstavljajo najmanj v treh izvodih, prvi izvod se dostavlja tehnični službi, drugi finančnemu sektorju, tretji ostane obratni enoti. Dostavo delovnih nalogov je treba izvršiti takoj po izvršenem delu.

Takoj po prejemu delovnih nalogov je potrebno, da nadrejene službe napravijo naslednje:

— da izvršijo kontrolo, če izdelani proizvodi ali izvršene usluge ustrezajo delovnim nalogom, tako glede vrste in količine, kakor tudi glede kvalitete;

— da kontrolirajo, če so skladišča sprejela vse vrste in količine gotovih izdelkov in vrnjenega materiala, ki so v dokumentaciji označene kot izdane;

— da fakturirajo izvršene usluge;

— da s primerjanjem s predračunom pregledajo pravilnost poslovanja z materialom. Če se ugotovijo odstopanja ali napake je treba ugotoviti vzroke in izvesti potrebne ukrepe;

— da se ugotovi ali je delovna sila racionalno izkoriščena.

(Dalje prihodnjte)

Več pozornosti negi nog

(Nadaljevanje)

Vaje z nogami nam pomagajo ohraniti zdrave noge. Hoja krepi nožne mišice in pomaga krepiti nožne loke. Hodimo čim več bos ali pa v natikačah, sandalah in čevljih, ki nas ne tiščijo. V takih čevljih ohranijo noge svojo naravno obliko in položaj. Posebno velja to za ženske noge, ki so sicer utesnjene v čevljih z nenaravno visokimi petami. Gibanje z nogami tudi preprečuje nastajanje kurjih oči in žuljev. Zato pešačimo v udobni obutvi.

Skoraj vsi vemo, da smo danes prisiljeni k temu, da naše noge prekomerno trpijo — bodisi zaradi neprimerne obutve, bodisi zaradi nečesa drugega. Hoditi moramo po trdih mestnih pločnikih, stati ure in ure in ne počivati, kadar bi bili tega potrebni. Vse to zapusti tudi svoje posledice.

Mnogi izmed nas morajo pri delu stati in biti pri tem neprimerno obuti, zato se noge uprejo, kar povzroča nevsčno-

sti. Če nas čevlji tiščijo ali če hitro izgubijo prvotno obliko ne smemo zato grajati njih, ampak sebe. Čevlji se izmalčijo, če jih ne nosimo tako, kot je treba. K sreči se da to popraviti z ortopedskimi sredstvi, npr. s posebnimi vložki za ploske noge. Nobena nevsčnost z nogami ni nepomembna, kajti posledice se prenašajo iz enega dela na drugega in to lahko pripelje do naknadnih neprijetnosti, ki pa so navadno hujšega značaja. Zato še enkrat: ne zanemarjajmo posameznih žuljev, kurjih oči ali otiščancev, ampak jih takoj pričnemo zdraviti.

Pazimo na to, kako hodijo naši otroci in jih od rane mladosti navajamo k pravilni negi nog.

Najpogostejše bolezni nog so KURJA OČESA. Pojavljajo se na vseh prstih, med prsti in na njihovih konicah. Njihov vzrok je trenje in pritisk čevljev. Da bi zavarovala nogo pred pritiskom narava povzroči, da koža

otrdi. Plast za plastjo odmrle kože se kopiči v konicasto gneto. Kurje oko pritiska na občutljive živce in povzroča ostro, pekočo bolečino. V večini primerov lahko kurja očesa odstranimo z rezanjem, ki ga opravi strokovnjak — pedikir in z uporabo ustreznih obližev. Ti obliži so namenjeni temu, da odstranijo pritisk in da kurje oko zmehčajo in ga pripravijo za odstranitev. Čez nekaj časa je mogoče vsako kurje oko popolnoma odstraniti. Kadar občutimo, da se nam bo napravilo kurje oko, je najbolje zavarovati občutljivo mesto s posebno blazinico. Če bomo to storili pravočasno, bomo preprečili nastanek kurjega očesa.

KURJA OČESA MED PRSTI so mehkejša zaradi konstantne vlage med prsti. Tudi v tem primeru nam pedikir z rezanjem in z obliži z lahkoto odstrani kurje oko.

S posebnim pudrom za noge lahko preprečimo znojenje in preobčutljivost. Puder nalahno

potresemo po površini kože potem, ko smo pilepili blazinico. Stalna uporaba pudra bo ohranjala med prsti zdravo kožo. Prste lahko med seboj tudi ločimo z uporabo posebnih ločilcev iz peneče gume.

ZULJI so zbirki trde kože, ki nastanejo zaradi trenja ali pritiska. Navadno se pojavljajo na nožnem stopalu pa tudi ob straneh in na petah. Postopek za odstranjevanje žuljev je tak kot že prej omenjeni za odstranitev kurjih oči. Potem, ko odstranimo žulj, lahko zaščitimo prizadeto mesto z uporabo posebnih blazinic in vložkov. Če se žulj pojavlja znova in znova in če se bolečina vrača, potem je skoraj sigurno nekaj narobe z lokom stopala, (le-ta se ponižuje), v tem primeru bomo uporabili poseben vložek, ki ga bo pomagal znova dvigniti.

OTIŠČANCI NA NOGAH IN SKRIVLJENI PRSTI se pojavljajo kadar veliki prst skrene iz svoje pravilne lege. Veliki prst se obrne proti sosednjemu in se poveča. Pritisk čevlja in trenje kmalu povzročita, da nastane oteklina, vnetje in pekoča bolečina. Temu je več vzrokov. Često nastanejo otiščanci zaradi prekratkih ali prekončastih čevljev, ali prekratkih nogavic oziroma dokolenk. Temu se pridružijo še ploske noge in že je vnetje sklepov tu. Otiščanci neizogibno zvrnejo čevlje, šele ko se stanje izboljša dobe čevlji znova lepšo obliko. Bolečino zmanjšamo tako, da zmanjšamo pritisk čevlja. To nam je omogočeno z uporabo posebnih ščitnikov iz posebne gume, ki zmanjšujejo pritisk. Prav tako lahko uporabljamo kremo, ki povzroči zmanjšanje oteklina. Prste lahko zavrnamo, če nosimo posebne razdelilce prstov iz peneče gume. Priporočljiva je tudi uporaba posebnih vložkov proti ponižanju stopalnega loka, to je proti ploskim nogam.

GLOBUS

V Zemunu, 500 m od avtomobilske ceste, gradi Volkswagen svoj največji servis na Balkanu. Dopravitelji izgradnje planirajo v juniju 1967. Kapaciteta pretoka je predvidena na okoli 135 vozil dnevno. Vrednost celotnega objekta je ocenjena na 1.350 milijonov S-dinarjev.

Za izboljšanje servisne mreže v Jugoslaviji bo dobil VW servis v Ljubljani kredit v višini okoli 160 milijonov S-dinarjev, na Reki 16 milijonov S-dinarjev, v Dimitrovgradu 6 milijonov S-dinarjev. Vodijo se pogovori o povečanju količine nadomestnih delov na konsignacijskih skladiščih in o tem, da bi že prihodnje leto bila omogočena zamenjava VW motorjev v Jugoslaviji.

Francosko vino »PRE-FONTAINES« (PREFONTEN) je znano kot manjvredna pijača za »izpiranje grla po kruhu in siru«, toda v Franciji odpade okoli 90% od 1,5 mili-

jarde galon vina na to vino, ki je lani izkazovalo s prometom 1,25 milijard dolarjev večji dobiček, kakor prodaja avtomobilov. Najmočnejši delež v prodaji pripada družbi »PRO-FONTAINES D. M. S.«, ki je leta 1950 postavila za generalnega direktorja v dotlej nepomemben in zastarel obrat Marca Henri-ona, diplomata na Harwardski fakulteti za trgovino. Henrion je poleg 76 prodajnih centrov zgradil 1963 za 8 milijonov dolarjev avtomatsko tovarno, kjer napolni po 90 ljudi v treh izmenah milijon literskih steklenic dnevno.

Polnjenje kontrolirajo elektronske naprave in pakiranje je avtomatično, zaboji pa potujejo po traku do tovornih centrov. Nalaganje enega kamiona traja eno minuto. Transportni delavci imajo rdeče kombinézone, mehaniki modre, upravljalci polnjenja steklenic so oblečeni v sive in vozniki viličarjev v rumene delovne obleke. Skladišča obstajajo praktično le za dopremljeno vino v sodih in še to samo zaradi tehnološke nujnosti, ker mora vino »odležati« po 8 dni v rezervoarjih, ki drže milijon litrov.

Če se v Sydneyu stemni, prižgejo ulične svetilke kakor povsod po svetu. Vendar pa se lahko Sydney po-

hvali z neko posebnostjo. Ulično razsvetljavo avtomatsko vklopijo foto celice na bazi kadmijevega sulfida, ki delujejo kot majhni merilci svetlobe. Doslej so vklapljale razsvetljavo posebne ure. Ta postopek, ki je deloval na principu ur, je veljal po enoti 56.200 S-din (preracunano iz avstralskih funtov), novi pa stane samo 9.360 S-din. Razen tega imajo foto celice veliko prednost pred urami, ker aktivirajo luči neoziraje se na dnevni čas, če se stemni zaradi vremenskih razmer. K vsemu temu imajo pa še zelo dolgo življenjsko dobo — zamenjati jih je treba šele po desetih letih.

Magični kvadrat

V magični kvadrat vstavi števila od 1 do 9 tako, da bo vsota števil vodoravno in navpično ter diagonalno enaka 15.

Dopisujte v
naš list!

TRŽNE INFORMACIJE • TRŽNE INFORMACIJE • TRŽNE INFOR

V veleblagovnici »Ljudski magazin« Celje nudi jo na prodaj uvožene sesalce za prah ruske produkcije »ČAJKA« in »RAKETA«. Oba tipa sesalcev odlikujeta izredno močan sesalni motor in lepa oblika. Za razliko od večine ostalih sesalcev imata jekleno ohišje in se zato ne moreta razbiti.

Aparat ima priključke za razprševanje kemikalij za uničevanje mrčesa, uporabljajo ga celo za nanašanje (brizganje) barv, parketne paste in podobno. Jakost motorja znaša 360 W.

Sesalec stane 27.500 S-din. Medtem pa so podobni sesalci, s plastičnim ohišjem in za 90 W slabšim motorjem za 11.000 do 13.000 S-din dražji.

V istem oddelku nudijo po zelo ugodni ceni stabilizator za TV sprejemnik podjetja »BRAN«. Aparat je izdelan po zahodnonemški licenci. Stabilizator čuva televizor pred nenadnimi sunki pri nihanju elek-

trične napetosti in s tem podaljša življenjsko dobo aparata ter odpravi mnoge napake pri sprejemu. Stabilizator stane 12.960 S-din, medtem ko stanejo drugi stabilizatorji od 22.000 do 25.000 S-din.

Novosti iz naše KNJIŽNICE

Avčin F., P. Jereb: Preizkušanje električnih strojev in njihove lastnosti. Ljubljana 1966. S. 621.313.

Auger P.: Savremene tendencije naučnog istraživanja. Beograd 1966. S. 62.001.5.

Deletis R.: Zbirka propisa iz elektroprivrede. 2. izd. Sarajevo 1966. S. 351.82. Ivančević D., Z. Branković, I. Hörer: Primjeri i obrasci po zakonu o općem upravnom postupku. 2. izd. Zagreb 1966. S. 35.077.

Katalog jugoslovenskih standarda 1966. Beograd 1966. S. 389.6.

Milenković M., S. Mladenović, I. Vučković: Korozija i zaštita. Beograd 1966. S. 620.19

Momčilović D.: Sabrani radovi. Zagreb 1966. S. 631.

Pavlič I.: Statistička teorija i primjena. Zagreb 1965. S. 31.

Pozin M. E.: Tehnologija mineral'nyh udobrenij. 3. izd. Leningrad — Moskva 1965. S. 631.8.

Sarić M.: Medicina rada. Zagreb 1962. S. 613.

Upravljanje skladištem. Zagreb 1965. S. 658.7.

Vasserman I. M.: Proizvodstvo mineral'nyh solej. 2. izd. Leningrad 1962. S. 661.

Zaharov N. N.: Tehničko normiranje procesa rada. Zagreb 1964. S. 658.54.

Vrednost točke

September 1966

Vrednost točke v septembru
neto
Preseg norme v odstotkih

	Vrednost točke v septembru neto	Preseg norme v odstotkih
I. EKONOMSKA ENOTA METALURGIJA:		
1. Predpražarna in žveplena kislina	1,29	0,20
2. Aglomeracija	1,29	8,42
3. Topilnica I. in II. peč	1,25	—
4. Topilnica III. in IV. peč	1,23	—
5. Topilnica V. peč	1,25	—
6. Topilnica VI. peč	1,29	—
7. Topilnica VII. peč	1,25	—
8. Topilnica VIII. peč	1,28	—
9. Topilnica IX. peč	1,23	—
10. Topilnica X. peč	1,25	—
11. Thede peč	1,24	—
12. Cinkovo belilo	1,22	3,48
13. Keramika	1,22	8,13
14. Skupne službe topilnice	1,25	—
15. Plinarna in kotlarna	1,25	—
16. Nova žveplena	1,28	—
17. Skupne službe metalurgije	1,26	—
II. EKONOMSKA ENOTA PREDDELOVALNI OBRATI:		
1. Valjarna cinkove pločevine	1,32	3,60
2. Cinkografija	1,20	—
3. Oblikovalnica cinkove pločevine	1,36	2,10
4. Zlebovi in cevi	1,30	16,58
5. Cinkova žica	1,32	—
6. Skupne službe predelovalnih obratov	1,32	—
III. EKONOMSKA ENOTA ANORGANSKA KEMIJA:		
1. Kromov galun	1,39	—
2. Na-hidrosulfid in metalit	1,33	—
3. Na-sulfid	1,40	—
4. Litopon stari in cinkovsulfat	1,27	—
5. Litopon novi	1,30	—
6. Povprečje litopona	1,29	—
7. Svinčev oksid	1,50	—
8. Superfosfat	1,34	18,50
9. Povprečje superfosfat	1,34	1,80
10. Utramarin	1,34	—
11. Modra galica	—	—
12. Modri baker	1,35	—
13. Skupne službe anorganske kemije	1,35	—
14. Kemični obrat III. Mozirje	1,29	8,44
15. Skupne službe Mozirje	1,29	—
16. Laboratorij	1,30	—
IV. EKONOMSKA ENOTA ORGANSKA KEMIJA:		
1. Vse službe	1,23	—
V. EKONOMSKA ENOTA VZDRZEVALNI OBRATI:		
1. Priprava dela	1,28	—
2. Strojni oddelek	1,28	1,14
3. Gradbeni oddelek	1,28	0,92
4. Merilni oddelek	1,28	6,04
5. Elektro delavnica	1,28	3,53
VI. PREDRACUNSKA ENOTE:		
1. Strokovne službe	1,28	3,78
2. Družbena prehrana	1,28	—
VII. CELOTNO PODJETJE:		
	1,28	2,55

Objavljamo spored filmov, ki jih bodo predvajali celjski kinematografi od 15. oktobra do 15. septembra 1966:

UNION

- Od 15. do 17. oktobra »NAZAJ PO SLEDI« ameriški vestern
- Od 18. do 21. oktobra »ZAKON ZAHODA« ameriški vestern
- Od 22. do 24. oktobra »SANJAVE ZVEDE VELIKEGA VOZJA« italijanski film
- Od 25. do 26. oktobra »PRIGODE TOMA IN JERRYJA« ameriški barvni Cs film (Walt Disney)
- Od 27. do 29. oktobra »CLOVEK IZ RIA« francoski barvni Cs film
- Od 30. do 31. oktobra »ZLOČIN DR. CRESPIA« ameriški film (kinoteka)
- Od 1. do 4. novembra »TRIJE NEUSMILJENI« italijanski barvni Cs film
- Od 5. do 9. novembra »JO—JO« francoski film
- Od 10. do 11. novembra »TRGOVINA NA GLAVNI ULICI« češki film
- Od 12. do 15. novembra »SPARTAK« ameriški barvni Cs film

METROPOL

- Od 14. do 16. oktobra »SLI BOMO V MESTO« jugoslovanski film
 - Od 17. do 18. oktobra »POTOVANJE NA JAMAJKO« francoski barvni film
 - Od 19. do 20. oktobra »DRUZINSKA KRONIKA« italijanski barvni film
 - Od 21. do 25. oktobra »ZAKON SE VRACA V DOLINO REVOLVERASEV« ameriški vestern
 - 26. oktobra »SENCE POZABLJENIH PREDNIKOV« sovjetski film
 - Od 27. do 30. oktobra »SEDEM JEZDECEV ZA PEKEL« ameriški barvni Cs film
 - Od 31. oktobra do 1. novembra »TRINAJSTERICA« sovjetski film
 - Od 2. do 5. novembra »JEZDECI MRAKA« ameriški vestern
 - Od 6. do 11. novembra »EXPRES POLKOVNIKA RYANA« ameriški barvni Cs film
 - Od 12. do 15. novembra »KARAVANA POGUMNIH« ameriški barvni film
- Predstave so vsak dan ob 16., 18. in 20. uri. Program objavljamo po podatkih Kinopodjetja Celje in za spremembe ne odgovarjamo.

Tovariš urednik!

Sem na odsluženju kadrovskega roka in vas lepo pozdravljam.

Pozdravljam tudi celoten kolektiv Cinkarne ter mu želim veliko delovnih uspehov pri nadaljnjem izvajanju gospodarske reforme.

Mehdi Isljam
V. P. 1266/4
Ajdoščina

Izdaja Cinkarna, metalurško-kemična industrija, Celje. Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Šentjerc. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 28. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar«, Cinkarna, Celje. Tel. 39-81, 39-82, interna 53. Tisk in kličjeji GP »Celjski tisk« Celje.